

**LÄNSRÄTTEN I
GÄVLEBORGS LÄN**

DOM
2010-02-11
Meddelad i
Gävle

Mål nr
2235-09 E
Rotel 4

KLAGANDE

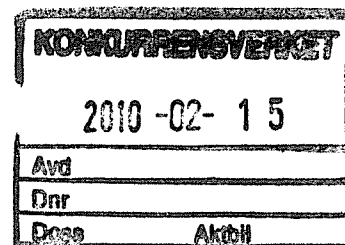
Björn Hägglunds Maskiner AB, 556745-4508
Högsta
755 93 Uppsala

MOTPART

Kommunalförbundet Inköp Gävleborg, 222000-2311
826 80 Söderhamn

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Länsrätten förordnar att Kommunalförbundet Inköp Gävleborgs upphandling av ”Inhyrning av entreprenadmaskiner med förare för Gävle, Hofors och Ockelbo kommuner” med ärendenummer 2009-2447 - **såvitt avser arbetsmaskiner i klasserna 21.1315, 21.1325, 21.1326, 21.1327, 21.2415, 21.2416, 22.1515 för Gävle och Ockelbo kommuner** - får avslutas först sedan rättelse gjorts genom en ny utvärdering av underkriteriet ”Information från lämnade referenser samt Köparens/Beställarens ev. erfarenhet av entreprenören och dennes tjänster” och av kriteriet ”Organisation”.

Länsrätten upphäver det interimistiska beslutet av den 18 december 2009.

Dok.Id 50903

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1093 801 35 Gävle	Lantmäterigatan 4	026-17 67 00	026-17 68 90, 026-17 68 91	måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-15:00
		E-post: lansrattenigavleborg@dom.se		

BAKGRUND

Kommunalförbundet Inköp Gävleborg (Inköp Gävleborg) inbjöd enligt ett förfrågningsunderlag den 30 juni 2009 anbudsgivare att senast 3 september 2009 lämna anbud i en upphandling avseende ”Inhyrning av entreprenadmaskiner med förare för Gävle, Hofors och Ockelbo kommuner” ärendenummer 2009-2447. Upphandlingen genomförs genom ett förenklat förfarande. Avtalstiden är tre år med möjlighet till ett års förlängning.

I förfrågningsunderlaget har Inköp Gävleborg angett bl.a. följande. Upphandlingen avser ett antal arbetsmaskiner som ska avropas för arbeten när behov uppstår. Arbetsmaskinerna kommer att nyttjas vid drift- underhålls- och nyanläggningsarbeten. Anbudsformuläret bifogas anbudet ifyllt. Anbudet kan lämnas på hela respektive delar av behovet. Avtal kan komma att tecknas med en eller flera entreprenörer och även för respektive kommun. Om avtal träffas med fler än en leverantör kommer följande rangordning att ske: En huvudentreprenör för varje maskingrupp och en andra handsentreprenör för maskingrupporna Hjullastare, Grävlastare, Grävmaskin hjulburen och Grävmaskin bandburen. Det innebär att beställaren alltid vänder sig i första hand till huvudleverantören, finns inte möjlighet för den avtalsparten att genomföra beställningen, vänder sig beställaren till andrahandsleveratören osv. Enligt anbudsformuläret ska pris lämnas på arbetsmaskiner i tio olika klasser.

Av förfrågningsunderlaget framgår vidare bl.a. följande. Anbuden kommer att bedömas i tre steg. Steg 1 Kvalificering (krav på företaget). Steg 2 Prövning (krav på varan eller tjänsten). De anbudsgivare som blivit godkända i steg 1 och steg 2 går vidare till steg 3 Utvärderingsfasen där utvärderingen sker enligt det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till 1. Pris och miljö 70 % och 2. Kvalitet, organisation och resurser 30 %. Varje utvärderingskriterium kommer att värderas enligt följande: 1 poäng = med tvekan godkänd. 2 poäng = godkänd. 3 poäng = bra. 4 poäng =

mycket bra. 5 poäng = utmärkt. Poängen för respektive kriterium kommer att viktas med den procentsats som respektive kriterium står för. Anbud med högst totalpoäng efter viktning kommer att antas. Vid utvärdering av kvalitet, organisation, resurser tas hänsyn till följande underkriterier enligt angiven viktning:

Kvalitet 10 %

- Dokumenterad erfarenhet och utbildning, tid med markarbeten samt gatuarbeten (40 %)
- Information från lämnade referenser samt Köparens/Beställarens ev. erfarenhet av entreprenören och dennes tjänster (40 %)
- Certifiering enligt ISO 9001 och/eller ISO 14001 eller motsvarande (20 %)

Organisation 10 %

- Ange företagets inställelsetid (40 %)
- Ange maskinisternas tillgänglighet (30 %)
- Ange tillgänglighet under OB-tid (30 %)

Resurser 10 %

- Tillgång av maskin på OB-tid (50 %)
- Ange resurser för ev. extra maskiner vid större arbetsbelastning (50 %)

Poängen för varje underkriterium viktas utifrån angiven procentsats. Därefter slås poängen från samtliga underkriterier ihop för att få en slutlig poäng mellan 1-5 (2 decimaler)

Av Inköp Gävleborgs tilldelningsbesked framgår bl.a. följande. Sexton anbud har inkommit beträffande den aktuella upphandlingen. Alla anbud utom ett som inte var fullständigt har gått vidare till anbudsutvärderingen. Bedömningen har gjorts för varje maskinklass och för varje enskild kommun varvid huvudleverantör, andrahandsleverantör och tredjehandsleverantör har utsetts.

YRKANDEN M.M.

Björn Häggglunds Maskiner AB (bolaget) ansöker om överprövning av den aktuella upphandlingen och yrkar att utvärderingen av referenser och tillgänglighet görs om. Bolaget gör gällande att det lider eller riskerar att lida skada för det fall rättelse inte förordnas av länsrätten. Vidare yrkar bolaget att länsrätten omgående förordnar om interimistiskt verkställighetsförbud.

Till grund för sin talan anför bolaget följande.

Kvalitet

När det gäller utvärderingskriteriet kvalitet och särskilt underkriteriet ”Information från lämnade referenser samt köparens/beställarens ev. erfarenhet av entreprenören och dennes tjänster” kan det konstateras att Inköp Gävleborg inte har varit i kontakt med de av bolaget lämnade referenserna. Således har de endast tagit hänsyn till sina egna referenser utan att ta hänsyn till andra lämnade referenser. Bolaget hade lämnat tre stycken referenser bl.a. två stycken från Uppsala kommun. Nu synes Inköp Gävleborg ha gjort bedömningen att endast egna referenser ska vara det som hänsyn tas till vid utvärderingen. Med tanke på att det i förfrågningsunderlaget angivits att ”Information från lämnade referenser” så framstår det faktum att Inköp Gävleborg inte har kontaktat bolagets referenser som stridande mot principerna om förutsebarhet och transparens. När det gäller Inköp Gävleborgs och Gävle kommuns erfarenheter av bolaget torde de vara präglade av det faktum att bolaget vid flera tillfällen klagat på avropsordningen vid Gävle kommun vid den förra upphandlingen. I den upphandlingen var bolaget vinnande anbudsgivare men kommunen valde att avropa från andra leverantörer som hade lämnat sämre anbud. Med tanke på den ringa omfattningen av erfarenhet som Gävle kommun och Inköp Gävleborg har av bolaget när det gäller utförande av arbete är det anmärkningsvärt att kommunen väljer att bortse från andra referenser och endast ta hänsyn till egna mycket knapphändiga referenser. Bolaget har innan anbudets avgivande kontaktat de referenspersoner som de angivit i sitt anbud och tillfrågat dem

om de kunde tänka sig att vara referenspersoner och om de var nöjda med bolaget. Dessa personer har sagt att de gärna ställde upp som referenspersoner och att de varit mycket nöjda med det arbete som bolaget utfört åt dem. Således finns det all anledning att anta att bolaget hade erhållit högre poäng än de två poäng av fem möjliga som det tilldelats av Inköp Gävleborg. Med tanke på att bolaget har placerats som tvåa och trea i flera av de olika maskinklasserna som upphandlats torde det vara uppenbart att bolaget riskerar att lida skada för det fall inte rättelse sker i denna del. Med tanke på att det när det gäller referenserna inte finns angivet något inbördes förhållande mellan lämnade referenser (tre stycken) och beställarens egen erfarenhet (en stycken) torde det naturliga vara att inbördes fördelningen blir 75 procent på lämnade referenser och 25 procent på egna referenser. Istället har Inköp Gävleborg valt att bortse från lämnade referenser och endast tagit hänsyn till egna referenser. Detta är inte transparent och förutsebart.

Organisation

I denna del har Inköp Gävleborg utvärderat anbudsgivarnas inställetid, maskinisternas tillgänglighet samt tillgänglighet under OB-tid. När det gäller anbudsgivarnas inställetid kan det konstateras att det maximalt är möjligt att få fem poäng. De flesta anbudsgivare har erhållit tre poäng i denna del då de i likhet med bolaget har angivit att de har en inställetid på 1-2 timmar. Anbudsgivare som har angivit inställetid som "snarast", "dygnet runt" eller "omgående" har dock erhållit maximal dvs. fem poäng i denna del. Vidare har någon anbudsgivare som angivit "60 min" även erhållit maximal poäng. När det gäller anbudsgivare som angivit "60 min" har inte bolaget något att erinra. Dock menar bolaget att anbudsgivare som angivit "snarast", "dygnet runt" eller "omgående" inte har preciserat sin inställetid på så vis att de garanterar någon tidsmässig inställelse. Trots detta har Inköp Gävleborg valt att tilldela dem maximal poäng. Det är svårt att se hur de anbudsgivare som inte gjort någon exakt tidsangivelse än att ange "snarast", "dygnet runt" eller "omgående" ska erhålla en högre poäng än de anbudsgivare som i sitt anbud har förbundit sig att inställa sig inom

en viss tid. Det finns således anledning att ifrågasätta med vilka grunder som Inköp Gävleborg har gett dessa anbudsgivare en högre poäng när de inte förbundit sig till någon specifik tid. Således är det möjligt att konstatera att anbudsgivare som endast beskrivit sin inställetid mer i allmänna ordalag erhåller en högre poäng än de anbudsgivare som har valt att precisera sina inställetider. Bolaget och andra anbudsgivare som varit tydliga med sin inställetid erhöll därigenom längre poäng vilket leder till att de lider eller riskerar att lida skada. Bolaget menar att de anbudsgivare som klart och tydligt angivit inställetid rimligen borde erhålla högre poäng än de anbudsgivare som inte tydligt redovisat sin inställetid. Detta då utvärderingen inte torde avse att utvärdera när på dygnet inställelse kan ske utan utvärderingen torde utgå från vilken faktisk tid som anbudsgivaren offererar. Sett ur ett perspektiv att någon av anbudsgivarna ska ingå avtal med de deltagande upphandlande myndigheterna borde det ur ett avtalsmässigt perspektiv rimligen var mer fördelaktigt att ha preciserat vilken inställetid som avtalsparten har än att det endast finns angivet i allmänna ordalag. Inköp Gävleborg har parallellt med denna upphandling genomfört en upphandling avseende inhyrning av transportfordon med beteckning 2009-2446. Vid utvärderingen av inställetiden i den upphandlingen har Inköp Gävleborg valt att tilldela den anbudsgivare som uppgav dygnet runt som inställetid fyra poäng. Detta att jämföra med att samma anbudsgivare i denna upphandling erhållit fem poäng med angivande av exakt samma information. Samtliga anbudsgivare har inte behandlats på samma sätt vilket är ett brott mot likabehandlings- och förutsebarhetsprincipen.

Länsrätten har i beslut den 18 december 2009 beslutat att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

Inköp Gävleborg medger i svaromål att brister finns i utvärderingen och att en ny utvärdering genomförs med utsändande av ett nytt tilldelningsbesked.

DOMSKÄL

Gällande bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingen på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 1 § LOU stadgas att en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

Av 16 kap. 2 § första stycket LOU framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

Bolaget, som lämnat anbud i åtta maskinklasser avseende Gävle och Ockelbo kommuner, har enligt utvärderingsprotokollet placerat sig enligt följande.

Grävmaskin bandburen inkl. förare. Maskinlass 21.1315.

Bolaget har antagits som tredjehandsleverantör för Gävle och Ockelbo kommuner.

Grävmaskin bandburen inkl. förare. Maskinlass 21.1321.

Bolaget har antagits som huvudleverantör för Gävle och Ockelbo kommuner

Grävmaskin bandburen inkl. förare. Maskinklass 21.1325.

Bolaget har antagits som andrahandsleverantör för Gävle och Ockelbo kommuner.

Grävmaskin bandburen inkl. förare. Maskinklass 21.1326

Bolaget har inte antagits som leverantör för Gävle kommun.

Bolaget har antagits som tredjehandsleverantör för Ockelbo kommun.

Grävmaskin bandburen inkl. förare. Maskinklass 21.1327

Bolaget har antagits som tredjehandsleverantör för Gävle kommun.

Bolaget har antagits som andrahandsleverantör för Ockelbo kommun.

Grävmaskin hjulburen inkl. förare. Maskinklass 21.2415

Bolaget har inte antagits som leverantör för Gävle kommun.

Bolaget har antagits som tredjehandsleverantör för Ockelbo kommun

Grävmaskin hjulburen inkl. förare. Maskinklass 21.2416

Bolaget har antagits som tredjehandsleverantör för Gävle kommun.

Bolaget har antagits som andrahandsleverantör för Ockelbo kommun

Hjullastare inkl. förare. Maskinklass 22.1515

Bolaget har inte antagits som leverantör av Gävle kommun.

Bolaget har antagits som andrahandsleverantör av Ockelbo kommun

Länsrättens bedömning.

Bolaget har inte lämnat något anbud alls avseende Hofors kommun och inte heller något anbud på Hjullastare inkl. förare Maskinklass 22.1512 och Grävlastare inkl. förare Maskinklass 26.3214 avseende Gävle och Hofors kommuner. När det gäller Grävmaskin bandburen inkl. förare. Maskinklass 21.1321 har bolaget antagits som huvudleverantör av Gävle och Ockelbo kommuner. De brister som bolaget påtalat kan därmed inte anses ha inne-

burit att bolaget lidit eller kan komma att lida skada varför skäl för ingripande enligt LOU inte föreligger i dessa delar.

Länsrätten prövar här efter om vad bolaget anfört visar att Inköp Gävleborg har handlat i strid med LOU när det gäller upphandlingen för Gävle och Ockelbo kommuner av arbetsmaskiner i övriga klasser.

Kvalitet

Bolaget har anfört att Inköp Gävleborg inte varit i kontakt med de av bolaget lämnade referenserna utan endast gjort bedömningen utifrån egna erfarenheter. Detta har inte bestritts av Inköp Gävleborg.

I förfrågningsunderlaget under punkten 3.3 Utvärdering har som särskilt underkriterie till utvärderingskriteriet kvalitet angetts ”Information från lämnade referenser samt köparens/beställarens ev. erfarenhet av entreprenören och dennes tjänster”. Genom att inte beakta lämnade referenser har Inköp Gävleborg frångått ett av utvärderingskriterierna i förfrågningsunderlaget. Inköp Gävleborg har därmed handlat i strid med kravet på öppenhet och förutsägbarhet i LOU. Bolaget kan till följd av detta ha lidit eller kan komma att lida skada.

Organisation

Bolaget har anfört att det finns skäl att ifrågasätta poängsättningen vid utvärderingen av anbudsgivarnas inställetid då anbudsgivare som angivit snarast, dygnet runt eller omgående erhållit en högre poäng än de anbudsgivare som i sitt anbud har förbundit sig att inställa sig inom en viss tid som 1-2 timmar. Inköp Gävleborg har inte heller bestritt detta.

Länsrätten anser att Inköp Gävleborgs poängsättning i denna del är svårförståelig och utesluter inte, med hänsyn till Inköp Gävleborgs inställning att det finns brister i utvärderingen, att den blivit felaktig och att Inköp

Gävleborg därmed brutit mot LOU. Bolaget kan till följd av detta ha lidit eller komma att lida skada.

Sammanfattande bedömning och åtgärd

Med hänsyn till det ovan anförda finner länsrätten att skäl för ingripande enligt LOU föreligger. Då felaktigheterna hänför sig till utvärderingsfasen anser länsrätten att upphandlingen för Gävle och Ockelbo kommuner vad gäller arbetsmaskiner i klasserna 21.1315, 21.1325, 21.1326, 21.1327, 21.2415, 21.2416, 22.1515 ska rättas på så sätt att utvärderingen av underkriteriet "Information från lämnade referenser samt Köparens/Beställarens ev. erfarenhet av entreprenören och dennes tjänster" samt utvärderingen av kriteriet "Organisation" ska göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1c)

Eljena Ulfhake Berglund

rådman

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.**

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

VIKTIGT MEDDELANDE

Den 15 februari 2010 läggs länsrätterna samman till nya domstolar, förvaltningsrätter, med i vissa fall andra kansliorter. Länsrätten i Gävleborgs län läggs samman med Länsrätten i Dalarnas län till **Förvaltningsrätten i Falun**.

Förvaltningsrätten i Falun kommer att ha kansliort i Falun. I avvaktan på att domstolsbyggnaden i Falun byggs ut kommer förvaltningsrätten även att ha ett arbetsställe i Gävle.

Detta innebär att överklaganden fr.o.m. den 15 februari 2010 av Länsrätten i Gävleborgs läns domar och beslut kan ges in till antingen:

Förvaltningsrätten i Falun

Box 1093

801 35 Gävle

Besöksadress: Lantmäterigatan 4, Gävle

eller

Förvaltningsrätten i Falun

Box 45

791 21 FALUN

Besöksadress: Kullen 4, Falun

OBS! Länsrätten rekommenderar att överklagande ges in till adressen i Gävle.